

Filozofická fakulta Univerzity Palackého Olomouc

Katedra aplikované ekonomie

POSUDEK ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Typ práce: ~~Bakalářská~~ — **Diplomová**

Jméno a příjmení studenta: **Bc. Michaela Šuhajová**

Vedoucí práce: **Mgr. et Mgr. Jan Stoklasa, D.Sc. (Tech.)**

Téma závěrečné práce: **Analýza ekonomického dopadu kulturní akce pro Olomoucký kraj: případová studie festivalu PAF**

1. Náročnost práce na:

Teoretické znalosti	standardní	vysoká
Vstupní údaje a jejich zpracování	standardní	vysoká
Použité metody	standardní	vysoká

2. Hodnocení práce:

Kritérium	Stupeň hodnocení (dle SZŘ UP)					
	A	B	C	D	E	F
Stupeň naplnění cíle/cílů práce	x					
Logická stavba práce	x					
Práce studenta v průběhu zpracování tématu	x					
Podíl samostatné práce studenta ve vztahu k převzatým částem práce	x					
Vhodnost použitých metod	x					
Práce se zdroji včetně citací		x				
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	x					
Stylistická úroveň, pravopis	x					
Využitelnost výsledků práce v praxi		x				

V souladu s názvem práce studenta řeší téma analýzy ekonomického dopadu vybrané kulturní akce (konkrétně festivalu PAF) pro vybranou oblast (město Olomouc, Olomoucký kraj). Sama autorka cíl deklaruje na str. 6 takto: „Cílem této práce je kvantifikace ekonomického přínosu aktivit tohoto subjektu a vyčíslení spodního odhadu hodnoty generované pro oblast Olomouce a Olomouckého kraje. V rámci příkladu roků 2015 a 2016 analyzujeme ekonomickou činnost kulturní platformy PAF a dopady, které pro region vytváří v kontextu dotační podpory subjektu z rozpočtu regionu. ... Nezbytným úkolem této práce je také vymezit v poměrně vágní koncepci kulturního a kreativního sektoru oblasti, jimiž objekt případové studie prostupuje.“

Struktura práce odpovídá zvolenému cíli. V první kapitole se autorka věnuje vymezení pojmů kreativita, kreativní ekonomika, kultura, kulturní průmysl(y) a dalších pojmů relevantních pro tuto

práci. Z kapitoly je patrné, že jde o terminologicky nejednotnou oblast, kde se významy některých pojmů překrývají. Role (kreativních) odvětví jako „věda a výzkum“ (podkategorie obecnějšího pojmu tvůrčí činnost v ČR), reklama, design software a her,... mírně narušují klasické chápání „kulturních oblastí“. Autorka však jasně specifikuje, že předmětem zájmu předložené práce jsou *„zejména ekonomické hodnoty produkované v rámci uměleckého sektoru a kultury, kterou ze stejného důvodu definuje v jejím užším slova smyslu, jako soubor vybraných tvůrčích lidských činností, které mají člověka rozvíjet a zušlechťovat, jako například literatura, divadlo, výtvarné umění aj.“* (str. 11).

Myslím, že autorka odvedla v této sekci velký kus práce, byť je třeba připustit, že i tak terminologie zůstává mírně nejasná a v závislosti na úhlu pohledu nebo konkrétní aplikaci dává větší či menší smysl. Vzhledem k tomu, k jakému účelu a jakým způsobem terminologie kreativních průmyslů vzniká, je to však do jisté míry pochopitelné. V situaci, kdy se autorka zaměřuje na kreativní oblasti ve smyslu umění, je však situace jednodušší a velká část terminologických problémů odpadá. Toto zúžení pohledu pak ale nutně musí vyústit ve větší či menší úpravy metod pro hodnocení ekonomického přínosu kultury, které kulturu chápou v obecnějším smyslu. Autorka to jasně demonstruje v podkapitole 2.2 Metodologie kvantifikace, kde navrhuje úpravu metody lokálního multiplikátoru pro vyčíslení čistého přínosu kulturní akce.

V druhé kapitole autorka představuje metodiku MK pro kvantifikaci ekonomického přínosu kulturní akce založenou na strukturním modelování (I/O model implementovaný online v aplikaci KulKal) tak přístup založený na lokálních multiplikátorech a její adaptaci pro účely určení čistého ekonomického přínosu kulturní akce. V praktické části pak autorka aplikuje metodu podobnou KulKal pro určení výdajů návštěvníků (využívá vlastní dotazník administrovaný účastníky PAF), z dostupných dat určuje výdaje pořadatelů PAF, údaje klasifikuje podle referenčních oblastí (oblastí, kde výdaje byly realizovány, nebo kde následně mohly být multiplikovány) a následně aplikuje metodiku pro výpočet lokálního multiplikátoru.

V kapitole 3 popisuje specifika neziskového sektoru a festivalů relevantní pro následné určení ekonomického přínosu PAF. Ve 4. kapitole, která zároveň představuje stěžejní část praktického obsahu práce, autorka popisuje specifický kontext PAF, výdaje a příjmy této platformy. Autorka popisuje analýzu výdajů návštěvníků, přičemž na základě informací získaných z dotazníkového šetření na 135 respondentech odhaduje celkové výdaje všech návštěvníků pomocí průměrných výdajů na 1 návštěvníka. Autorka jasně diskutuje možná omezení navrženého postupu a opatření eliminující potenciální problémy. Analýza výdajů organizace samotné pak je realizována ve 3 scénářích, jelikož, jak autorka sama uvádí, je obtížné určit jednoznačně zdroj jednotlivých lokálních výdajů. Analýza proto probíhá jak pro scénář, kdy do čistého přínosu jsou započítány lokální výdaje z nelokálních zdrojů, přičemž autorka předpokládá, že všechny lokální dotace byly utráceny lokálně. Scénář 3 předpokládá, že všechny lokální dotace byly utráceny nelokálně (vyúští tedy v nejvyšší odhad ekonomického přínosu akce) a scénář 2 respektuje reálný administrativní stav tak, jak je uveden ve vyúčtování PAF za 2015 a 2016. Toto považuji za velmi dobrý nápad, jelikož autorka takto postihuje jak situaci odpovídající účetnictví, tak i rozmezí dalších možných variant, kdy by lokální výdaje byly hrazeny z jiných zdrojů, než byly dle účetnictví. To závěry dělá mnohem obecnějšími. Autorka následně ve vyčíslení ekonomického přínosu PAF pracuje s reálným scénářem, což je pochopitelné. Z pohledu multiplikace je pak potřeba určit, jaká část finančních prostředků zůstává ve sledované oblasti a jaká ji opouští – autorka zde opět pracuje se scénáři (vzhledem k nedostupnosti úplných informací) – konkrétně uvažuje 20%, 50% nebo 80% finančních prostředků utracených ve sledované oblasti v druhém kole multiplikace.

Práce je dle mého názoru hodnotná hned z několika důvodů – autorka analyzuje téma, které je jí blízké a v jehož kontextu se nějakou dobu aktivně pohybuje. Pracuje s reálnými daty a na jejich základě odhaduje ekonomický přínos PAF pro Olomoucký kraj a Statutární město Olomouc.

Autorka přistupuje k výběru metod kvantifikace s rozvahou, vybranou metodu adaptuje pro daný účel a pomocí scénářů analyzuje jak možný přínos akce v letech 2015 a 2016, tak i její možný přínos v budoucích letech. Scénáře přitom nahrazují chybějící informace, které není možné doplnit z dostupných dat. Analýza vychází jak z účetnictví PAF, tak i z autorkou realizovaného dotazníkového šetření ohledně nákladů vynaložených návštěvníky PAF. Autorka interpretuje výsledky rozumným způsobem, přičemž prezentuje jasné argumenty kvantifikující ekonomický přínos PAF pro Olomouc a Olomoucký kraj. Autorka z dostupných výsledků vyvozuje (odhaduje), jaký objem finančních prostředků byl v souvislosti s PAF vynaložen na sledovaném území (včetně multiplikačního efektu), přičemž k odhadu na základě scénářů přistupuje tak, aby nebyl zbytečně nadhodnocen. Se závěrem, že existence akce PAF v Olomouci a Olomouckém kraji se ekonomicky vyplatí, je možné se ztotožnit. Autorka také správně upozorňuje, že její analýza nebere v potaz negativní externality, které mohou ekonomický přínos akce snížit.

Práce splňuje náležitosti diplomové práce a prezentuje zajímavé a prakticky relevantní výsledky. Z mého pohledu jde o práci, která by si zasloužila širší pozornost, neboť řeší aktuální problematiku a zaměřuje se na oblast zatím ne úplně dobře metodologicky vybavenou – tj. oblast kvantifikace ekonomického přínosu kulturních akcí a nabízí zajímavý přístup k vyčíslení ekonomického přínosu konkrétní kulturní akce pro zvolenou oblast. Práci bych vzhledem k výše uvedenému doporučil i k účasti na ceně rektora UP či na jiné soutěži.

3. Otázky ke zodpovězení při obhajobě (a event. připomínky vedoucího):

- Jaká je reálná časová náročnost provedené analýzy?
- Jsou/budou výsledky práce prakticky využity v kontextu PAF?

4. Práce byla zkontrolována v systému STAG theses.cz proti plagiátorství se závěrem: práce **není** plagiát.

5. Práce **je** doporučena k obhajobě.

6. Navržený klasifikační stupeň: **A**

Místo a datum vyhotovení posudku

Podpis vedoucího závěrečné práce

Olomouc, 22.5.2018